

I4

Historiska

Historiebruk på museum

Anna Westerberg Davidson

Upplägg

- Hur kan museet hjälpa till i arbetet med historiebruk?
- Utställningen Massakern vid muren
- Bilden av vikingen i Vikingar
- Utställningen History Unfolds
- Genusförändringar i utställningen Vikingar
- Utställningen Sveriges Historia

Hur kan museet hjälpa till?

- Boka en visning: Källor, källkritik och historiebruk
- Gå på egen hand
- Lärarlag i utställningarna
- Forskningsprojekt: Det gemensamma rummet
- Elever och lärare i fokusgrupper

Massakern vid muren

HISTORIA = SANT?

Brandskattningen av Visby

Vi på muren

Vikinger, myter och historiebruk

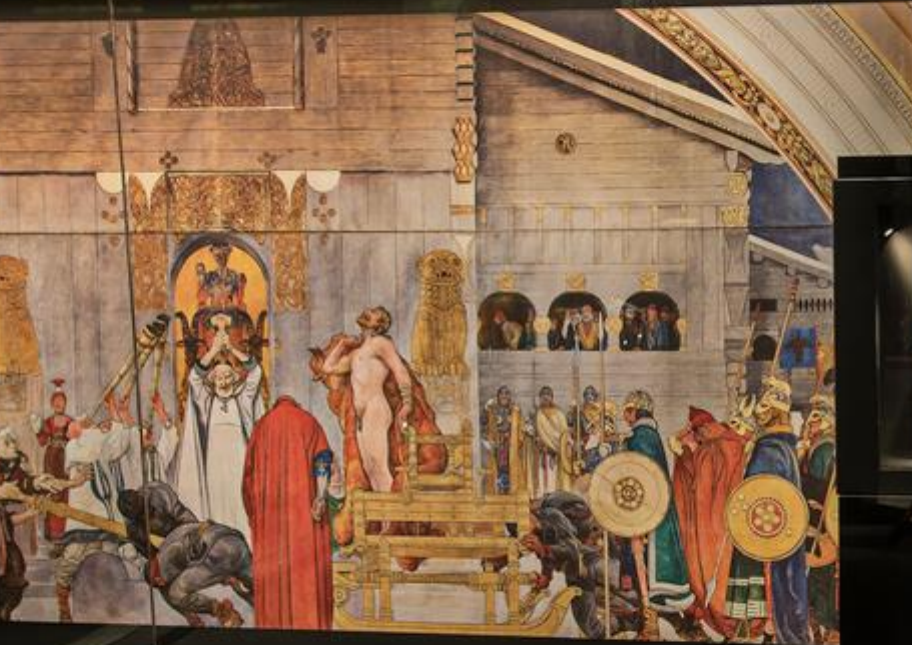

History Unfolds

AN ARTIST'S CONCEPTION OF A BATTLE
The artist's conception of a battle scene, showing a central figure on a throne, surrounded by attendants and soldiers. The scene is filled with rich colors and detailed architectural elements.

AN ARTIST'S CONCEPTION OF A BATTLE
The artist's conception of a battle scene, showing a central figure on a throne, surrounded by attendants and soldiers. The scene is filled with rich colors and detailed architectural elements.

FYNDEN FRÅJA VEDEL BYGODE BILDET AV SVEARIKET
I slutet av 1800-talet byggdes bilden av Svearike i Vevedel 1885. I graven fanns svärd, spjutspets, kottspjett och andra föremål och hufvud.
Svearike var mycket betydligt när den föllades och det var i slutet av 1800-talet byggdes bilden av Svearike i Vevedel 1885. I graven fanns svärd, spjutspets, kottspjett och andra föremål och hufvud.
Fyndet från 14 bälggraver i Vevedel har till historiska museum varit betydligt föremål. Under slutet 1900-tal skildrades fyndet ut på ett sätt som blev för de svenska Carl Larsson hade "Svearike". Detta föremål som lyfte fram, vilket används till skildring av det Svearike var ett försök till ett museum var "Svearike" som skildrade "den gamla tiden", vilket var den tiden som det definierade och skildrade som och skildrade.

THE FINDS FROM VEDEL BUILT OUR IMAGE OF THE SWED KINGDOM
The helmet is from around 600 AD and was recovered in Vevedel in Gotland in 1885. In the grave were also weapons, equine equipment, board games and sacrificed horses and dogs.
The helmet was severely damaged when it was found and what we see today is a reconstruction based on the historical interpretation from the nineteenth century. In the early twentieth century archaeologists believed that the people buried in Vevedel were Vikings under a mighty king. The grave finds were thus used to create the grand narrative of the imagined Swed Kingdom.
The finds from 14 so called bog graves in Vevedel are among the Swedish History Museum's best known objects. In the early nineteenth century, the helmets were exhibited in a way that was similar to how they are portrayed in Carl Larsson's painting "Svearike". These elongated forms were constructed, in line with the theory of the time that the helmets were proof of the former being "long-necked" and belonging to the "golden race", which at the time was a way of defining and otherworldliness between various races and race characteristics.
New scientific theories stress the symbolic and religious roles of the helmets and their burials. "The masked man" was another name for the highest deity, Odh, who could change his sex and switch between animal and human.

ATT SKAPA HISTORIA

Historia skapas, gestaltas och används, medvetet och omedvetet hela tiden. Historieskapande sker överallt i samhället – på museer, i skolböcker och konst, på internet och i politik. Historia används för maktutövning eller ideologiskt övertyga och mobilisera grupper i samhället.

CREATING HISTORY

History is created, expressed and used – consciously and unconsciously – all the time. History is created everywhere in society: at museums, in textbooks, in films and art, on the Internet and in politics. History can be used to exercise power or implemented ideological to convince and mobilize groups in society.

Genusförändringen i Vikingar

- Jämus, SHMM regeringsuppdrag att utveckla metoder för en mer jämställd representation i samlingar och utställningar på Sveriges museer
- Hur kan vi justera en utställning så att den blir mer genusmedveten?
- Hur kan vi involvera besökare när vi gör en förändring för att säkra att vi "träffar rätt"?
- Syftet: en verktygslåda för genusmedveten förändring av befintliga utställningar.
- En extern fokusgrupp bjöds in, 95 gymnasieelever fick göra genusanalyser av utställningen.

Elevernas genusanalys

- Föremålen
- Illustrationerna
- Andelen kvinnligt/manligt
- Kvinnors och mäns roller
- Den viktigaste personen eller berättelsen
- Bra eller bu!

”Männen beskrivs som folk att minnas. Kvinnorna har främst utseendeideal.”

Slutsatser på museet

- Bilder är viktiga för helhetsförståelsen. Stark man/svag kvinna
- Hur föremålen exponeras är viktigare än antalet föremål som representerar varje social kategori

Aristokraterna
En liten grupp aristokrater
levde på stora gods. De hade tillgång
till de bästa mat och vinerna. De hade
även tillgång till de bästa läkarna
och till de bästa utbildarna.
De hade tillgång till de bästa
konstnärerna och de bästa
skulptörerna.

Aristokrater
A small group of aristocrats
lived on large estates and had access to
the best food and wine. They had access
to the best doctors and the best
educators. They had access to the best
artists and the best sculptors.

Aristokraterna

En liten grupp aristokrater levde på stora gods, startade krig och begravdes med pompa och ståt. Omgivna av kostbara ting från fjärran länder dominerade de sin tid.

Godsherren från Vendel och furstinnan från Birka bjöd på pampiga fester i praktfulla salar.

Aristocrats

A small group of aristocrats lived on large estates, and were buried in pomp and circumstance. Surrounded by valuable things from distant lands they dominated their time.

The magnate from Vendel and princess from Birka held magnificent feasts in splendid halls.

Informational text panel with two columns of text and a small image of a coin or artifact at the bottom right.

Vikingar
Historiska

Vikings
List of items

Sveriges Historia

AXEL OXENSTIERNNA

Axel Oxenstierna var strateg, ledare, analytiker och en lysande förhandlare. I januari 1612, när den 17-årige Gustav II Adolf nyss tillträtt som kung, blev Oxenstierna rikskansler. Den posten behöll han i 42 år. Han är den svenska politiker som, i år räknat, haft det längsta inflytandet över makten. Det var Axel Oxenstierna som drev förändringen av Sveriges styrelse och förvaltning. Många av de departement och institutioner som skapades då, finns kvar än idag. Förändringarna, organisatoriska och militära, var nödvändiga för bildandet av en stat. Han var även en av eldsjälarna bakom den svenska kolonialismen som under hans tid växte sig stark-både inom och utom landet.

KRISTINA-KVINNA OCH REGENT

När Gustav II Adolf dog i slaget vid Lützen 1632 var dottern Kristina hans enda överlevande barn. Därför uppfostrades hon till regent, vilket på många sätt innebar en uppfostran till man. År 1644 fyllde Kristina 18 år och tog över regeringsmakten. År 1650 kröntes Kristina till Sveriges Konung, inte drottning.

”Nu är drottning Kristina krönt konung över Svea och Göta landen.”

Som kung blev hon ifrågasatt på grund av sitt kön. Fyra år efter kröningen abdikerade hon och läts in kusin Karl Gustav ta över tronen. Kort därefter flyttade hon till Italien och konverterade till katolicismen-ett ställningstagande som djupt chockade det lutheranska Sverige och som gjorde det omöjligt för henne att återta makten i Sverige.

I4

Historiska

Tack för mig 😊

Anna.westerberg.davidson@historiska.se